

ΕΛΕΝΗ ΚΕΚΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΑΝ ΤΑ
ΚΥΝΗΓΗΜΕΝΑ
ΑΓΡΙΜΙΑ

Αφιερώνεται στη μνήμη του πατέρα μου Παναγιώτη Α. Κεκρόπουλου, με καταγωγή απ' τη Νικόπολη και την Κερασούντα του Πόντου που υπήρξε άρχοντας όλη του τη ζωή,

Αφιερώνεται και στο γένος μου, το γένος των Ελλήνων, πολύπαθο, πολυτυραννισμένο, λουσμένο στο ίδιο του το αίμα, στο γένος που πρωτοκατακτήθηκε από τους Ρωμαίους αλλά τους “κατέκτησε”, όπως λένε, με τον πολιτισμό του, όμως αιμορραγώντας και γενόμενος Ρωμιός στη Μικρασία και Κατωτικός στην Ελλάδα· στο γένος που είδε την πατρίδα του να κατατεμαχίζεται σε μικρά βασίλεια από τους Φράγκους κατακτητές της Τέταρτης Σταυροφορίας, στους οποίους αναγκάστηκε, για να επιβιώσει, να γίνει ξανά δούλος, πληρώνοντας πάλι με το αίμα του, γενόμενος ένας άθλιος Γκρέκο, Γραικός.

Στο γένος που κατακτήθηκε από τον Οσμανό, -οὔ κοιτίς εἶχεν ὑπάρξει νομαδική σκηνή παρὰ τὸν Ὕξον- αλλά σταδιακά, άθελά του, τον κατέκτησε*

* Κοιτίδα του οποίου ήταν μια νομαδική σκηνή δίπλα στον Ὕξο ποταμό.

με το αίμα του, μέσα από παιδομαζώματα, αρπαγές γυναικών και σιωπηρούς μαζικούς εξισλαμισμούς, όλα αυτά ανακυκλούμενα ξανά και ξανά, στο μεγαλύτερο ολοκαύτωμα που υπέστη ποτέ λαός επί της γης... Αυτό το αίμα που ρέει στις φλέβες των σημερινών Μικρασιατών που ονομάστηκαν Οθωμανοί κι ο Κεμάλ τους ταυτοποίησε “Τούρκους”, αλλά τα ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά τους δηλώνουν, όχι τη μογγολική καταγωγή τους, αλλά μάλλον την ελληνική, τη ρωμαίικη καταγωγή τους, σε ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού τους.

Γνώμες, καρδιές,
ὅσοι Ἑλλήνες, ὅ,τι εἶστε μὴν ξεχνᾶτε.
Δὲν εἶστε ἀπὸ τὰ χέρια σας μονάχα, ὄχι.
Χρωστᾶτε καὶ σὲ ὅσους ἤρθαν, πέρασαν,
θα ῥθοῦνε, θὰ περάσουν.
Κριτές, θὰ μᾶς δικάσουν οἱ ἀγέννητοι,
οἱ νεκροί.

Κωστῆς Παλαμᾶς

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΣΑΝ ΤΑ ΚΥΝΗΓΗΜΕΝΑ ΑΓΡΙΜΙΑ...

ΗΛΙΟΣ είχε κιόλας αρχίσει να καίει, κι
ας ήταν ακόμη νωρίς το πρωί...

Ο νεαρός ξωμάχος, θέριζε γυμνό-
στηθος το χωράφι του, μόνος, γιατί η νεαροτάτη
συνευνή του που θα μπορούσε να είχε έρθει για
να τον βοηθήσει, ήταν λεχώνα τριάντα ημερών στο
τρίτο τους παιδί, ένα κορίτσι που ήρθε καθυστερη-
μένα, ύστερα από δυο αγόρια, τώρα επτά κι εννιά
ετών. Οι άλλοι συγχωριανοί του ήταν κι εκείνοι στα
δικά τους χωράφια και έκαναν τον ίδιο αγώνα μ'
εκείνον τούτην την ώρα.

Δεν τον ένοιαζε που δεν είχε χέρια να τον βοηθή-
σουν. Άλλωστε ένα ξερό και μααραμένο χωράφι ήταν

όλο κι όλο, νοικιασμένο από τον μεγαλοτσιφλικά, που το είχε φυτέψει στάρι για το ψωμί της φαμελιάς του που μεγάλωνε... Έκοβε τα χρυσά στάχυα και τα μάζευε σε θημωνιές και κάθε τόσο σταματούσε για να σφουγγίσει τον ιδρώτα από το λιοκαμένο ωραίο του μέτωπο...

Το ημερολόγιο έδειχνε έτος Σωτήριον 1465, ή έτος 2218 *ab urbe condita*, από δημιουργίας της Ρώμης, ή 6973 *anno mundi*, από κτίσεως ελληνικού κόσμου, γιατί τούτη η γη προ μερικών μόλις χρόνων ανήκε στην Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία...

Η Ελλάς, η παλιά πατρίδα, που η γέννησή της πήγαινε πολύ πολύ πιο πίσω ακόμη, στων αιώνων τα εσώτατα βάθη, είχε οριστικά χαθεί, την είχαν σβήσει τα χνάρια των ρωμαϊκών λεγεώνων πρώτα, κι ύστερα των χριστιανών αυτοκρατόρων τα διατάγματα της κόψαν τα φτερά, την ποδοπάτησαν του Αλάριχου τα βέβηλα πόδια, των άπληστων Ενετών, Γενουατών, Καταλανών και των Φράγκων της Τέταρτης Σταυροφορίας οι ορδές τη χώρισαν σε πολλά κομμάτια... Και τώρα στερνά γνώριζε και των Οθωμανών τα πατούμενα...

Οι κάτοικοί της, λαός ειρηνικός, εύθυμος κι ερωτικός, με κλίση στην καλή ζωή, φιλόξενος μα κι εριστικός, που σε αλλοτινές εποχές είχαν απλώσει τα κλαδιά τους σ' ολόκληρη τη Μεσόγειο και προ

πάντων στη Μικρασία και σ' όλον τον Εύξεινο Πόντο και στην Ανατολία, γεμίζοντάς την ανθίζουσες πολυπληθείς αποικίες από τον όγδοο κιόλας προ Χριστού αιώνα, τρομαγμένοι σαν κυνηγημένα αγρίμια, λούφαξαν, κρύφτηκαν στα βουνά και στα λαγκάδια, παρατηρώντας τους εισβολείς να σφετερίζονται την καθημαγμένη γη τους και να επικαλύπτουν για άλλη μια φορά τον πολιτισμό τους...

Έναν πολιτισμό που κόντευαν να τον ξεχάσουν, στον αγώνα για επιβίωση... μια επιβίωση μέσα στον πληγωμένο κόρφο της ελληνικής γης, δίπλα στα ερείπια αρχαίων ναών, δημιουργήματα του Ικτίνου και του Καλλικράτη, του Απολλοδώρου και του Ανδρόνικου, του Αρισταίνετου και του Δημόκοπου, του Ευπαλίνου και του Ηρακλείδη, του Ιππόδαμου και του Μνησικλή, του Σκόπα και του Ξενοκλή, με άδεια βάθρα που βάσταζαν κάποτε αγάλματα θαυμαστά του Φειδία, του Πραξιτέλη αλλά και του γιου του του Κηφισόδοτου, του Μύρωνα, του Λύσιππου, του Χάρη, του Αρχελάου, του Αλκαμένη, του Βύζη, του Κριτία, του Λεωχάρη, του Βουπάλου, του Πατροκλή, του Μαχάτα, του Παιωνίου, του Ιάσονα, του Ευθυκρατίδη... ακόμη κι εκείνου με το αστείο όνομα, του Αγελάδα από το Άργος που όμως ήταν ο χαρισματικός δάσκαλος του Φειδία, του Μύρωνα και του Πολυκλείτου... όλα τα κονιορτοποίησε το χριστιανό μίσος, αφήνοντας μόνο ερείπια... Τα ερείπια των Ελλήνων, καί στις δυο πλευρές του Αιγαίου...

Σαν τα κυνηγημένα αγρίμια οι αλλοτινοί Έλληνες γονάτισαν στη χριστιανική κυριαρχία, για να επιβιώσει το γένος τους...

Και τα σκοτεινά χρόνια κυλούσαν το ένα μετά το άλλο, οι χριστιανικοί αιώνες ο ένας μετά τον άλλον κυλούσαν αδυσώπητα es έδαφος φέροντες τα έργα των Ελλήνων...

Το 1204 είχε συντελεσθεί η πρώτη μοιραία Άλωση της Πόλης, από τους Φράγκους σταυροφόρους του Χριστού, διαμελίστηκε η Βυζαντινή Αυτοκρατορία και οι νικητές μοίρασαν τα εδάφη της. Η ελλαδική χώρα ήταν πλέον κατακερματισμένη σε ζώνες Φράγκων, Γενουατών, Καταλανών και Ενετών που έπεσαν πάνω της σαν τις ακρίδες...

Η Θεσσαλία είχε κιόλας δεχτεί την κάθοδο των Τούρκων από το 1393, επί Βαγιαζήτ Α΄ του επιλεγόμενου Γιλδιρίμ, του Κεραυνού, διώχνοντας τον προηγούμενο κατακτητή, τον Σέρβο ηγεμόνα Ιωάννη Ούρεση, που έγινε καλόγερος με το όνομα Ιωάσαφ καταφεύγοντας στα δυσπρόσιτα βράχια των Μετεώρων για να τελειώσει εκεί τη ζωή του εν ειρήνη, ενώ κάτω στον κάμπο ο λαός εκείνου του τύπου έσκυβε χαμηλά, και πιο χαμηλά ακόμη, το κεφάλι...

Έτσι αποδυναμωμένη τη βρήκαν την Αυτοκρατορία των Ρωμαίων της Ανατολής οι πλιατσικολόγοι αιμοχαρείς κι αιμοδιψείς Οσμανοί, φύλο τουρανικό, μογγολικό, κι όσο κι αν αγωνίστηκε ο κυρ-Κωνσταντίνος Παλαιολόγος δεν τα κατάφερε. Οικτρή ήταν η θέση του κατά την κρισιμότητα εκείνη στιγμή που οι Οσμανοί πλησίαζαν κι οι Ενετοί τον πίεζαν με φορτικές απαιτήσεις, υποσχόμενοι βοήθεια μόνο αν νυμφευόταν την κόρη του δόγη Φώσκαρη. Και θα ενέδιδε ο ενωτικός αυτοκράτωρ, γην και ύδωρ θα έδιδε στους Δυτικούς για να σωθεί η Βασιλεύουσα κι ο ελληνισμός, αλλά ο διάσημος νομολόγος, εύγλωττος ρήτωρ, έξοχος θεολόγος και φιλόσοφος, Γεώργιος Σχολάριος, που απολάμβανε μεγάλης φήμης και υπολήψεως, τόσο πολύ επηρέασε με το λάβρο ανθενωτικό του κήρυγμα τον αγοραίο λαό ώστε αυτός ο τελευταίος χύθηκε στους δρόμους της Βασιλεύουσας κρατώντας φιάλες ακράτου οίνου και έπινε εις πρεσβείαν της εικόνας της Παναγίας και αναθεμάτιζε τους ενωτικούς και αυτόν τον αυτοκράτορα, αναβοώντας:

«Τὴν Λατίνων οὔτε βοήθειαν, οὔτε τὴν ἔνωσιν χρῆζομεν! Ἀπέστω ἅφ' ἡμῶν ἢ τῶν ἄζυμιτῶν λατρεία!»

Στην περιβόητη σύνοδο της Φεράρας-Φλωρεντίας απαίτησε ο πάπας από τον οικουμενικό πατριάρχη Ιωσήφ Β' να τον προσκυνήσει δημόσια και κατά το παπικό πρωτόκολλο να του φιλήσει το πόδι. Φυσικά ο πατριάρχης αρνήθηκε και απείλησε να επιστρέψει στην Κωνσταντινούπολη. Ο πάπας, αν και θυμωμένος

με την εξέλιξη αυτή, υποχώρησε και συμφώνησε να γίνει ο αδελφικός ασπασμός που πρότειναν οι Βυζαντινοί. Όμως ο πάπας αρνήθηκε να γίνει αυτό δημόσια...

Κι όλ' αυτά για ένα *que*!

Επειδή οι ορθόδοξοι αρνούσαν επίμονα να δώσουν στον Υιό το χάρισμα να εκπέμπει κι Αυτός (*que*) το Άγιο Πνεύμα.

Επειδή ο πάπας υπογραφόταν “Επίτροπος Χριστού”, αν ο Χριστός εξεπόρευε το Άγιον Πνεύμα, αυτοδικαίως και ο πάπας ο ίδιος θα εξεπόρευε το Άγιον Πνεύμα!

Ιδού, λοιπόν, η αδιόρατος της Δυτικής καινοτομίας αφορμή!

Η στάση των καθολικών ήταν πραγματικά προσβλητική και ταπεινωτική και η πολιτική τους κοντόφθαλμη και εμπαθής.

Ο ατυχής βασιλεύς κυρ-Κωνσταντίνος είδε τότε μέγα σχίσμα να συντελείται μεταξύ των κληρικών της Βασιλεύουσας. Τόση καταφορά υπήρχε κατά των ενωτικών και αυτού του ιδίου, ώστε οι ιερείς είχαν φθάσει στο σημείο να αρνούνται να λειτουργήσουν ή να εκπληρώσουν τα λοιπά καθήκοντά τους, κι αν κάποιος ιερέας εκαλείτο να τελέσει κηδεία νεκρού ή μνημόσυνο τεθνεώτος και τύγχανε να αντικρίσει έστω κι από αποστάσεως άλλον ιερέα

ενωτικό, πέταγε παρευθύς από πάνω του το φελώνιο και έσπευδε να φύγει όπου φύγει, σαν να είχε πέσει κεραυνός και το πυρ το εξώτερον!

Η Αγία Σοφία εθεωρείτο απ' τους ανθενωτικούς βέβηλη, καταφύγιο δαιμόνων και βωμός ελληνικός! Τα πάντα εκεί μέσα ήσαν σκοτεινά, μήτε κερί, μήτε λυχνάρι έμπαινε πια ν' ανάψει κανείς...

Και στο διάστημα αυτό ο Σχολάριος, ενδυόμενος το μοναχικό σχήμα, μετονομάστηκε από Γεώργιος, Γεννάδιος· και μόναζε στη μονή της Παμμακαρίστου, διδάσκοντας, ωστόσο, από εκεί στα συρρέοντα πλήθη, προλέγοντας την άλωση και εκσφενδονίζοντας κεραυνούς αναθέματος κατά των Ενωτικών και αυτού του ίδιου του αυτοκράτορα, διεγείροντας ο τρομερός αυτός δημαγωγός, τον ευεπηρέαστο λαό σε σημείο επικίνδυνου και μοιραίου, ως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, φανατισμού...

Κι έτσι ήταν πλέον ζήτημα χρόνου να αλωθεί η Βασιλεύουσα, από το σπαθί του Οθωμανού αυτή τη φορά, ενός νεαρότατου άλκιμου άνδρα, μόλις είκοσι ενός ετών, που έρρεε στις φλέβες του αίμα πολεμικό, στη θέση της καρδιάς είχε ένα κομμάτι αιχμηρού πάγου κι ήταν υσιπετής σαν τον Μεγαλέξανδρο...

